

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1185/21-B

Název	Základní škola Velké Opatovice, příspěvková organizace
Sídlo	Pod Strážnicí 499, 679 63 Velké Opatovice
E-mail	zsvop@zsvelkeopatovice.cz
IČ	62073591
Identifikátor	600106349
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Karin Petrželková
Zřizovatel	město Velké Opatovice
Místo inspekční činnosti	Pod Strážnicí 499, Velké Opatovice
Termín inspekční činnosti	19. 10. 2021 – 21. 10. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Velké Opatovice, Pod Strážnicí 499, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny.

Počet žáků od poslední inspekční činnosti vykazuje mírný nárůst, vzrostl zhruba o 10 %. V tomto školním roce se ve škole vzdělávalo 387 žáků, z toho 183 na prvním stupni. Nejvyšší povolený počet žáků byl naplněn z 53 %. V současné době se ve škole vzdělává 42 žáků se speciálně vzdělávacími potřebami (dále SVP). Škola poskytuje žákům prvního až pátého ročníku zájmové vzdělávání prostřednictvím čtyř oddělení školní družiny. Pro žáky sedmých, osmých a devátých ročníků je zájmové vzdělávání poskytováno prostřednictvím školního klubu. Od poslední inspekční činnosti došlo k navýšení kapacity školní družiny na 124 účastníků a školního klubu na 150 účastníků. Stravování zajišťuje školní jídelna, která kromě oběda nabízí žákům možnost dopoledních svačinek.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále ředitelka) zpracovala v roce 2018 koncepci rozvoje školy pro následující šestileté období. Koncepce reálně vystihuje potřeby školy a ředitelce se díky jejím manažerským schopnostem a díky nadstandardní spolupráci a podpoře zřizovatele daří průběžně dosahovat stanovených cílů především v materiální oblasti.

Vzdělávání probíhá podle aktuálně platných vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání. Ve škole se od 1. 9. 2021 žáci vzdělávají podle nového školního vzdělávacího programu s motivačním názvem „Každé dítě je jinak nadané a každé dítě pro někoho znamená celý svět...“ (dále ŠVP ZŠ). Ve ŠVP ZŠ ředitelka školy zpracovala změny v souvislosti s novým rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, došlo k navýšení počtu hodin informatiky, k dílčí redukci požadovaných výstupů a rozšíření vzdělávací nabídky o další volitelné předměty.

Ve vedení školy působí kromě ředitelky dvě její zástupkyně. Ředitelka nastavila jasně a srozumitelně jejich kompetence. Zástupkyně pro první stupeň souběžně vykonává funkci speciální pedagožky a odpovídá za práci školního poradenského pracoviště (dále ŠPP). Studium pro koordinátory ŠVP nebo rozšiřováním jazykových kompetencí v rámci projektu Erasmus ředitelka školy dále pracuje na svém vzdělávání. Kontrolní činnost je realizována na základě plánu, je zaměřena do všech oblastí, nově s důrazem na sledování dodržování doporučení školských poradenských zařízení ve vztahu k práci s žáky se SVP. Kvalita poskytovaného vzdělávání je prostřednictvím hospitací sledována všemi členkami vedení školy. V hodinách mj. sledovaly vystupování vyučujících, formy práce, práce s cíli, práce s žáky se SVP. Součástí rozboru hodiny s vyučujícími byla doporučení vedoucí k jejich dalšímu profesnímu rozvoji. Se závěry z hospitační činnosti vedení školy dále pracuje při plánování kontrolní činnosti a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Patříčná podpora je věnována začínajícím učitelům, méně pak byla cílena podpora vyučujícím, kteří ji potřebovali z důvodu výuky předmětu, pro který nejsou odborně způsobilí. Pozitivní vliv na řízení školy má fungující práce metodických orgánů školy. Na pravidelných provozních poradách se řeší aktuální problémy a úkoly a na jednání pedagogické rady jsou probírány nejdůležitější oblasti vzdělávacího procesu. Neformální výměna zkušeností probíhá ve škole formou pravidelných setkání některých učitelů v tzv. učitelské kavárně. Vzájemné hospitace nebo sebehodnocení vyučujících, které by dále podpořilo jejich profesní růst, škola nerealizuje. Škola má plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, který reflektuje potřeby školy, zájmy pedagogů i aktuální dobu. V loňském školním roce absolvovali učitelé širokou škálu dalšího vzdělávání

zaměřeného na oborové didaktiky, distanční vzdělávání, moderní formy výuky a formativní hodnocení, což mělo pozitivní vliv na výuku především v nižších ročnících. Čtyři vyučující vloni absolvovali zahraniční jazykový nebo metodický kurz. V letošním školním roce je v plánu kladen důraz na vzdělávání v oblasti diferenciaci výuky a na různé formy průběžného hodnocení.

Poradenské služby jsou ve škole zajišťovány výchovnou poradkyní, metodičkou prevence a speciální pedagožkou. Aktivně spolupracují při zajišťování vzdělávání žáků se SVP. Včasná identifikace žáků se SVP a následná diagnostika prvního stupně je ve škole zajišťována speciální pedagožkou. Ta má rovněž na starost metodické vedení asistentek pedagoga. Efektivitu reedukační péče podporuje předmět speciálně pedagogické péče, široké spektrum učebních pomůcek pro žáky s podpůrnými opatřeními a k tomu uzpůsobená učebna Dyscentrum. Efektivitu předávání informací o práci s žáky se SVP mezi pedagogy podpořilo založení sdíleného disku. Členky ŠPP aktivně spolupracují se školskými poradenskými zařízeními. Škola věnuje dostatečnou pozornost prevenci rizikového chování žáků účastí v projektech: Normální je nekouřit; Den bezpečnějšího internetu; projekty v rámci výuky zaměřené na prevenci užívání návykových látek, osobní bezpečí, rizika internetu, finanční gramotnost. Přesto musela v loňském školním roce řešit v malé míře případy záškoláctví, nevhodného chování k pedagogům a spolužákům, projevy šikany. V těchto případech škola postupuje podle svých krizových plánů a vhodně spolupracuje s příslušnými orgány. Patřičnou pozornost věnuje rovněž kariérnímu poradenství. Pořádá schůzky pro rodiče a žáky, kde jsou seznámeni s možnostmi další kariérní orientace, realizuje exkurze s workshopy, spolupracuje s Úřadem práce v Blansku a s okolními středními školami.

Vzdělávání probíhá v nadstandardně vybavené a stále se modernizující budově a na okolních pozemcích. Škola je bezbariérová. V poslední letech byly realizovány investiční akce, během nichž se vybuodoval venkovní sportovní areál, zrekonstruovalo se sociální zařízení v jednom z pavilonů, zmodernizovala se tělocvična. Další modernizaci prošly odborné učebny. Prostředí pro vzdělávání je celkově velmi podnětné. Škola má dále k dispozici svůj vnitřní bazén, skleník, venkovní kompostéry a záhony, což zvyšuje kvalitu a pestrost její vzdělávací nabídky. Učebny jsou vybaveny digitální technologií (projektory, vizualizéry, interaktivní tabule). Součástí budovy školy je moderně a esteticky vhodně vybavená školní jídelna, jejíž prostředí podporuje kulturu stolování. Škola je vkusně vyzdobena žákovskými pracemi i výukovými nástěnkami a materiály. Školní družina disponuje vlastními prostory v budově školy, které umožňují žákům jak relaxaci, tak aktivní odpočinek. Ke své činnosti a k činnosti nabízených kroužků využívá i další prostory školy. Školní klub pro svojí dopolední činnost využívá třídy školní družiny, včetně materiálního vybavení. Nedostatkem těchto prostor pro žáky druhého stupně je ergonomicky nevyhovující školní nábytek. Velikost třídy a materiální vybavení tak ne vždy odpovídají věku účastníků ŠK.

Vedení školy aktivně vyhledává a získává další zdroje financování např. v rámci projektů Erasmus+ „Aby cizí jazyky nebyly cizí“ a „Cesta ke vzdělanosti a spolupráci II“. Veškeré takto získané prostředky pozitivně ovlivňují podmínky pro vzdělávání žáků školy“.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitované vyučovací hodiny probíhaly v klidné, podnětné a příjemné pracovní atmosféře, která napomáhá k bezproblémovému návratu žáků do běžné prezenční výuky. Vyučující byli na hodiny dobře připraveni a ve výuce vhodně motivovali žáky. Dařilo se jim dosáhnout vzdělávacího cíle dané hodiny, s ním ale většinou své žáky

neseznamovali. Efektivita vzdělávacího procesu byla účinnější zejména ve vyučovacích hodinách, kde vyučující zařadili metody a formy činnostního učení, nabízeli aktivity podporující tvořivost a iniciativu žáků. Vyučování pedagogové podpořili učebnicemi, pracovními listy a názornými pomůckami. Využívali dostupnou digitální techniku, žáci tuto možnost měli jen výjimečně. Cíleně zařazovali mezipředmětové vztahy a různé životní situace. Méně se vyučujícím dařilo diferenciovat učivo vzhledem k individuálním možnostem a schopnostem žáků. V hodinách, kde byly přítomny asistentky pedagoga nebo druhá učitelka a v hodinách cíleně dělených na menší skupiny, se vyučujícím dařilo účelně podporovat vzdělávání žáků se SVP, v ostatních hodinách se to vyučujícím dařilo méně. Asistentky pedagoga se v průběhu hodin věnovaly individuální práci s žáky se SVP, pomáhali s organizací hodiny a jejich práce byla pro kvalitu vzdělávání jednoznačně přínosná. V průběhu vzdělávání se žáci soustředili, komunikovali, byli aktivní, prokazovali dobré znalosti. Na prvním stupni většina vyučujících účelně předcházela únavě žáků střídáním různých činností a zařazováním relaxačních aktivit. Pozitivní vliv na žáky mělo zařazení formativního hodnocení na konci některých hodin. Ve vyučování cizích jazyků měli žáci dostatek prostoru k rovnoměrnému rozvoji všech řečových dovedností. V některých hodinách vyučující méně využívali pokynů k vedení výuky v daném jazyce. V hodinách českého jazyka byly u žáků cíleně rozvíjeny jejich komunikační dovednosti, žáci byli vedeni k vyjadřování vlastního názoru. Vyučující neopomínali žákům zajišťovat psychohygienu, relaxaci a správné návyky při čtení a psaní. Někteří vyučující nevěnovali dostatečnou pozornost práci s chybou a písemnému projevu. V hodinách přírodovědných předmětů učitelé účelně využívali názorných pomůcek, obrázků, práce s učebnicí, pracovními sešity a listy. Vhodně se žáky diskutovali k dané problematice, vědomosti propojovali s každodenním životem a přirozeně u nich rozvíjeli komunikační dovednosti. Efektivně využívali moderní podmínky pro vzdělávání. V hodinách matematiky byla kombinována frontální výuka se samostatnou prací žáků, doplněná prací u tabule a zapojováním žáků do hodin pokládáním dotazů k probírané látce. U nižších ročníků procvičovali žáci učivo účelně formou hry, což vedlo k nenucenému a spontánnímu rozvoji matematické gramotnosti. Ve sledovaných hodinách tělesné výchovy byly veškeré pohybové aktivity správně využity a voleny vzhledem k věku žáků a jejich pohybovým schopnostem a dovednostem. Ve většině hodin byly rozvíjeny herní dovednosti, žáci byli vedeni k dodržování pravidel, spolupráci a komunikaci. Nedostatkem všech hospitovaných vyučovacích hodin bylo nedodržení některých bezpečnostních pravidel při výuce tělesné výchovy, což může vést ke zvýšené úrazovosti žáků.

Zájmová činnost v odděleních školní družiny probíhala v přátelské atmosféře, účastníky se dařilo vhodně motivovat. Pozitivní a vstřícný přístup vychovatelek podporoval příjemné, respektující a podnětné klima, které přispívalo k rozvoji sociálních kompetencí. Při výtvarných, pracovních i herních činnostech kladly důraz na sebehodnocení, prožitek a vzájemnou vstřícnou komunikaci. Organizace školní družiny byla propojena s činností zájmových kroužků, které příznivě ovlivňují rozvoj osobnosti žáků a jejich individuálních zájmů. Ve školním klubu převládaly aktivity spontánní nad aktivitami řízenými. Jejich organizace umožňovala všem svobodnou volbu nabízených her, individuálních i skupinových aktivit, dávala prostor pro vlastní seberealizaci a smysluplné trávení volného času. Iniciativa účastníků byla posilována pochvalou či povzbuzením. Při zvolených činnostech vládla pohodová nálada a mezi všemi byly pozorovány dobré vztahy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola pravidelně seznamuje zákonné zástupce žáků s výsledky vzdělávání žáků na třídních schůzkách, konzultačních hodinách a také prostřednictvím elektronického informačního systému. Veřejnost má možnost se informovat o vzdělávacích výsledcích žáků a o dění ve škole prostřednictvím webových stránek a ve výročních zprávách.

Přehled o úrovni znalostí a dovedností žáků získává škola prostřednictvím běžných evaluačních nástrojů a na prvním stupni také příležitostně vedením žakovských portfolií. V nižších ročnících škola začala pracovat s novými žakovskými knížkami, které podporují sebehodnocení a formativní hodnocení. Výsledky vzdělávání žáků škola pravidelně sumativně vyhodnocuje na jednání pedagogické rady, podrobněji se jimi zabývá na jednáních metodických orgánů. Škola sleduje vzdělávací výsledky žáků v rámci školy, externí testování žáků, které by škole dalo zpětnou vazbu k úrovni vzdělávacích výsledků v rámci vrstevnického srovnání, škola nevyužívá. Ke zlepšování výsledků vzdělávání žáků pozitivně přispívá možnost využití konzultací s vyučujícími, pravidelného doučování nebo hodin speciálně pedagogické péče. Škola je v letošním školním roce zapojena do Národního plánu doučování, jehož cílem je pomoci zmírnit negativní dopady výpadku prezenční výuky v důsledku pandemie COVID-19. I přesto, že se těchto podpůrných aktivit účastní velké množství žáků, škole se zatím nedaří zapojit některé z nich z důvodu špatné spolupráce ze strany zákonných zástupců a nízké motivace žáků. Ve školním roce 2020/2021 prospělo přibližně 65 % žáků s vyznamenáním, což implikuje setrvalý trend. Neprospělo celkem pět žáků, zde je patrný skokový nárůst, způsobený motivací žáků v době distanční výuky. Ve vztahu k žákům, kteří jsou ohroženi školním neúspěchem, škola nepřijímá dostatečná opatření, která by vedla k jejich lepším vzdělávacím výsledkům. Škola sumativně sleduje výsledky přijímacích zkoušek svých žáků na střední školy. S nimi dále nepracuje, další informace o úspěšnosti svých absolventů získává jen nahodile.

Žáci mají možnost se zapojovat do mnoha vzdělávacích aktivit v průběhu celého roku (např. výukové programy v rámci environmentální výchovy, čtenářské dílny, evropský den jazyků) a soutěží (přírodovědných, sportovních, výtvarných a dalších) pořádaných školou nebo ostatními spolupracujícími subjekty. Žáci jsou motivováni k účasti v různých soutěžích a pravidelně v nich dosahují dobrých výsledků na úrovni okresních kol.

Škola efektivně spolupracuje se zřizovatelem, který se významně podílí na zlepšování stavu materiálních podmínek a na rekonstrukci prostor určených žákům. Při škole funguje sdružení rodičů a přátel školy, které organizuje kroužky, které vhodně doplňují zájmové vzdělávání. Ve spolupráci s asociací školních sportovních klubů škola spolupořádala letní kempy, jejichž cílem byla podpora a kompenzace zameškaného vzdělávání. Škola spolupracuje s městskou knihovnou, společné akce mají pozitivní vliv na rozvoj čtenářské gramotnosti žáků. Aktivní spolupráce dále probíhá s informačním a kulturním centrem, klubem mladých důchodců, Domem s pečovatelskou službou Borotín, Rodinným centrem Motýlek a dalšími.

Cíle školních vzdělávacích programů školní družiny a školního klubu se ve školním roce 2020/2021 dařilo omezeně naplňovat z důvodu nelehké epidemiologické situace. Od dubna 2021, kdy došlo k rozvolnění některých opatření ve školství, začala školní družina spolu se školním klubem pořádat řadu sportovních, rukodělných, výtvarných a poznávacích aktivit. Vzdělávací výsledky žáků v základním i zájmovém vzdělávání jsou v souladu s požadovanými výstupy realizovaných vzdělávacích programů.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti došlo k rozšíření vedení školy o druhou zástupkyni ředitelky, což zvýšilo efektivitu řízení školy.
- Od školního roku 2021/2022 probíhá vzdělávání podle nového ŠVP, který zahrnuje nové pojetí vzdělávacího oboru informatika.
- Proběhla rozsáhlá modernizace vnitřních i venkovních prostor školy.

Silné stránky

- Spolupráce školy s vnějšími partnery vede ke zkvalitňování průběhu a výsledků vzdělávání ve škole.
- Materiální podmínky školy pozitivně ovlivňují proces vzdělávání ve škole.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Málo výrazná diferenciací učiva ve výuce vzhledem k individuálním potřebám žáků.
- Menší pestrost uplatňovaných metod a forem práce.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Sdílet zkušenosti v rámci pedagogického sboru vzájemnými hospitacemi.
- Cíleně diferenciovat vzdělávací aktivity podle schopností a potřeb všech žáků, využívat aktivní formy a metody práce podporující zájem o učení především na druhém stupni.
- Zaměřit se na účelnější práci s žáky se SVP v hodinách, které nejsou děleny nebo kde není přítomen asistent pedagoga
- Posilovat sociální kompetence žáků uplatňováním kooperativních metod práce.
- Pro další práci se vzdělávacími výsledky žáků využít možností externího testování.
- Hledat další cesty pro zapojení žáků, kteří jsou ohroženi školním neúspěchem, do vzdělávacích aktivit a věnovat jim patřičnou pozornost.
- Zaměřit se na dodržování bezpečnostních pravidel v hodinách tělesné výchovy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní řád, čj. ZŠ 434/2021 s platností od 1. 9. 2021
2. Školní vzdělávací program ZŠ Velké Opatovice s platností od 1. 9. 2021

3. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021
4. Koncepce rozvoje školy 2018-2024
5. Vnitřní řád školní družiny a školního klubu, čj. ZŠVO 431/2021 s platností od 1. 9. 2021
6. Zápisy z třídních schůzek se zákonnými zástupci za školní rok 2019/2020 a 2020/2021
7. Zápisy jednání z porad pedagogických a provozních zaměstnanců školy ve školním roce 2020/2021, 2021/2022
8. Školní vzdělávací program školní družiny, čj. ZŠVO 432/2021 s platností od 1. 9. 2021
9. Školní vzdělávací program školního klubu, čj. ZŠVO 433/2021 s platností od 1. 9. 2021
10. Výkaz M3 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2021, výkaz R13-01 o ředitelství školy podle stavu k 30. 9. 2021
11. Rozvrhy hodin tříd a rozvrhy hodin učitelů platné ve školním roce 2021/2022
12. Elektronický školní informační systém: školní matrika, třídní knihy a žákovské knížky vedené ve školním roce 2021/2022 – náhled
13. Písemné a grafické výstupy žáků všech tříd – vzorek kontrolních, písemných prací, testů, sešitů, pracovních listů atp.
14. Celoroční plán školní družiny a školního klubu ve školním roce 2021/2022
15. Stanovení úplaty za zájmové vzdělávání ve školní družině, školním klubu a v zájmovém útvaru keramika ke dni 14. 9. 2021 č.j. ZŠVO 535/2021
16. Zápisní listky do školní družiny pro školní rok 2021/2022
17. Plán práce výchovného poradce pro školní rok 2019/2020 a 2020/2021
18. Hodnocení činnosti výchovného poradce ve školním roce 2019/2020
19. Školní program proti šikaně
20. Osobní dokumentace žáků s podpůrnými opatřeními – vzorek
21. Krizové plány školy
22. Doklady k ověření ekonomických podmínek, zajištění školního stravování a bezpečnosti žáků v době jejich pobytu ve škole

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jakub Mojžíš, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jakub Mojžíš v.r.

PhDr. Šárka Maleňáková, Ph.D.,
školní inspektorka

PhDr. Šárka Maleňáková, Ph.D. v.r.

Mgr. Renata Sedláková,
školní inspektorka

Mgr. Renata Sedláková v.r.

Mgr. Blanka Prachařová,
školní inspektorka

Mgr. Blanka Prachařová v.r.

Bc. Dana Haláková,
kontrolní pracovnice

Bc. Dana Haláková v.r.

V Brně 26. 11. 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Karin Petrželková,
ředitelka školy

Mgr. Karin Petrželková v.r.

Ve Velkých Opatovicích 30. 11. 2021